

HORVÁTH MIKLÓS

a Budapesti Történeti Múzeum főigazgatója

Engedjék meg, hogy szeretettel és tisztelettel üdvözljem Önöket a várostörténeti konferenciánkon a Magyar Tudományos Akadémia Várostitörténeti Albizottsága, a Magyar Történelmi Társulat, a Budapest Főváros Levéltára és a Budapesti Történeti Múzeum nevében.

Holnap lesz száz éve, hogy ténylegesen létrejött Pest, Buda, Óbuda egyesítéséből Budapest, hazánk fővárosa.

A feudálkapitalista strukturájú Magyarországnak Budapest adta meg a kapitalista vonást. A történelmi körülményekből természetesen következett, hogy Budapest lett nemcsak a magyar munkásmozgalom bölcsője, hanem száz év történelmi küzdelmei után a Magyar Szocialista Munkáspárt vezette munkásosztály történelmi győzelmének, a magyar proletárdiktaturának is a szocialista fővárosa.

Budapest várostörténetének, jelenének és jövőjének sokoldalú tudományos vizsgálatára, elemzésére tartjuk a konferenciánkat. Engedjék meg, hogy ebből az alkalomból szeretettel üdvözljem Erdey-Gruz Tibor akadémikus elvtársat, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, Szépvölgyi Zoltán elvtársat, a Budapesti Fővárosi Tanács elnökét, országgyűlési képviselőt, Köpeczi Béla akadémikus elvtársat, a Magyar Tudományos Akadémia főtíkáráját és Farkasinszki Lajos elvtársat, a Budapest Fővárosi Tanács elnökhelyettesét. Ugyancsak tisztelettel köszöntjük a várostörténeti konferenciánkon résztvevő külföldi történészeket, s kívánjuk, hogy általában a várostörténet, s különösen Budapest története szempontjából hasznosan cseréljünk gondolatot, és érezzék jól magukat hazánkban.

MEGNYITÓ BESZÉDE

Tisztelt Várostörténeti Konferencia!
Tisztelt Vendégeink!

Budapest Főváros Tanácsa és fővárosunk lakossága nevében szeretettel és nagyra-becsüléssel köszöntöm a Nemzetközi Várostörténeti Konferencia résztvevőit. Megtisztelés számunkra és különös örömünkre szolgál, hogy Budapest történetének néhány kiemelkedően fontos témáját ilyen tekintélyes résztvevőkből álló nemzetközi tanácskozás tárgyalja meg.

A konferencia tanácskozása arra az időre esik, amikor fővárosunk életének egyik legjelentősebb évfordulóját ünnepeljük. Száz évvel ezelőtt egyesült Pest, Buda és Óbuda, a három addig különálló város, és országunk fővárosa lett. Az elmúlt száz év alatt Budapest egy közepes szintű városból kétmillióos világvárossá fejlődött. A város fejlődése különösen az utolsó negyedszázadban, felszabadulásunk után pártunk és kormányunk nagymértékű gondoskodása alapján a budapesti dolgozók százezreinek munkája eredményeként gyorsult meg. Erről az évről-évre bekövetkező fejlődésről mindenki meggyőződhet, aki megtekinti az új alkotásokat és azokat a nagyszabású építkezéseket, amelyek napról-napra alakítják, gazdagabbá, szebbé teszik városunkat. Városunk lakói szeretik az újat, a fiatal városrészeket, modern alul- és felüljárókat, a korszerű, kényelmes lakásokat és mindazt, amit századunk és országunk technikai fejlettsége megvalósíthatóvá tesz számunkra.

Budapest azonban nevezetes arról is, hogy lakói olyan lokálpatrióták, akik szenvedélyesen szeretik, óvják és ápolják a múlt hagyományait, amelyek az előrehaladásért, a városiakok életének szebbé tételéért folytatott erőfeszítésekre, a városépítő munka, az alkotni tudó ember szüntelenül új teremtő erejére emlékeztetnek bennünket. Ezek az emlékek népünk kulturájának olyan maradandó kincsei, amelyek bensőségesebbé teszik városunk hangulatát és megszépítik külső képét.

Az elért nagymértékű fejlődés mellett azonban még igen sok megoldásra váró gondunk és feladatunk van. Elég, ha utalok a lakásellátással, a közlekedéssel, az egészségügyi ellátással és a környezeti ártalmakkal kapcsolatos gondjainkra. De mi bizakodással tekintünk a jövőbe, mert bizonyosak vagyunk abban, hogy országunk egyre gyarapodó anyagi és szellemi erőforrásai alapján pártunk és kormányunk továbbra is kiemelt figyelmet fordít a főváros fejlődésére, és biztosítani fogja számunkra a dinamikus fejlődés feltételeit.

A centenáriumi alkalmából a fővárosi üzemek, intézmények, intézetek, szövetkezetek kollektívái, de ezen túlmenően a budapestiek tízezrei anyagiakkal, társadalmi munkával, konkrét vállalásokkal, várostörténeti kutatással, a városról és a városhoz szóló új irodalmi, zenei és képzőművészeti alkotásokkal járulnak hozzá a főváros gazdagításához, szépiítéséhez, igen sok gyermekintézmény tervén felüli megvalósításához. Ezzel a centenáriumi méltó, munkával és új alkotásokkal való megünnepléséhez.

Pest, Buda és Óbuda egyesítésének centenáriuma azonban nemcsak városunk lakóinak ünnepe. Az évfordulóról velünk együtt emlékezik meg az egész ország, szemléltetően mutatva ezzel azt, hogy Budapestet az ország népe magáénak vallja. A centenáriumi ünnepsorozat egyik legfontosabb eredménye az volt, hogy a főváros és a megyék kapcsolata még szorosabbá, elmélyültebbé vált. Budapest és a vidék közelebb került egymáshoz, folytatva és erősítve ezzel a történelem során kialakult, országunk fejlődését szolgáló hagyományokat, a munkás-paraszti szövetség erősítését.

Az Önök tanácskozását ünnepsorozatunk egyik kiemelkedő jelentőségű eseményének tartjuk. Bizonyosak vagyunk abban, hogy a konferencia munkája hozzásegít bennünket városunk történetének jobb megismeréséhez, és további ösztönzést fog adni a várostörténeti kutatás fejlődéséhez és eredményeinek fokozásához. A Fővárosi Tanács, Budapest lakossága és a magam nevében is eredményes, jó munkát kívánok a konferencia valamennyi bel- és külföldi résztvevőjének, és tudományos sikerekben gazdag munkát a konferenciának.